



Kontakty z Mediami i
Informacja

Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej
KOMUNIKAT PRASOWY nr 65/13

Luksemburg, 30 maja 2013 r.

Wyrok w sprawie C-534/11

Mehmet Arslan / Policie ČR, Krajské ředitelství policie Ústeckého kraje,
odbor cizinecké policie

Środek detencyjny może zostać, na podstawie przepisów prawa krajowego, utrzymany w mocy względem osoby ubiegającej się o azyl dla celów wydalenia z powodu nielegalnego pobytu, gdy wniosek o udzielenie azylu został złożony jedynie w celu opóźnienia lub uniemożliwienia wykonania decyzji o powrocie

Organy krajowe muszą jednakże, w każdym wypadku indywidualnie, zbadać, czy zachodzi taka sytuacja i czy utrzymanie w mocy środka detencyjnego wobec osoby ubiegającej się o azyl jest obiektywnie niezbędne i proporcjonalne, aby zapobiec sytuacji, w której zainteresowany uniknie definitywnie powrotu

Dyrektywa w sprawie powrotów¹ określa wspólne normy i procedury stosowane przez państwa członkowskie w odniesieniu do wydalenia obywateli państw trzecich nielegalnie przebywających na ich terytorium. Obywatele ci mogą, pod pewnymi warunkami, zostać umieszczeni w ośrodku detencyjnym przez okres nieprzekraczający co do zasady sześciu miesięcy w celu zagwarantowania prawidłowego przebiegu ich wydalenia.

Mehmet Arslan, obywatel turecki, został zatrzymany przez czeską policję z powodu nielegalnego pobytu i został wobec niego zastosowany środek detencyjny. Następnego dnia władze czeskie wydały decyzję o jego wydaleniu i na mocy drugiej decyzji, wydanej kilka dni później, okres stosowania wobec niego środka detencyjnego został przedłużony do 60 dni z tego względu, że można było domniemywać, iż M. Arslan nie zastosuje się do decyzji o wydaleniu. W drugiej decyzji wyjaśniono między innymi, że zainteresowany dostał się potajemnie na obszar Schengen unikając kontroli granicznej, że przebywał następnie w Austrii i w Republice Czeskiej bez dokumentu podróży ani wizy. Poza tym z decyzji tej wynika, że M. Arslan był już przesłuchiwany przez policję w 2009 r. na terytorium greckim, gdyż posługiwał się podrobionym paszportem i że w konsekwencji został deportowany do swojego kraju pochodzenia i zarejestrowany w systemie informacyjnym Schengen jako osoba, której należy odmówić wstępu do państw strefy Schengen od dnia 26 stycznia 2010 r. do dnia 26 stycznia 2013 r. Tego samego dnia, w którym wydano tę decyzję, M. Arslan złożył wniosek o udzielenie azylu. W okresie badania tego wniosku stosowanie środka detencyjnego zostało przedłużone o 120 dni.

M. Arslan zakwestionował przed sądami czeskimi zgodność z prawem tej ostatniej decyzji o przedłużeniu stosowania wobec niego środka detencyjnego. W międzyczasie środek ten został uchylony, ponieważ upłynął maksymalny 6-miesięczny okres stosowania tego środka, a ponadto oddalony został złożony przez niego wniosek o udzielenie azylu.

Le Nejvyšší správní soud (najwyższy sąd administracyjny, Republika Czeska), przed którym zawisł spór, skierował do Trybunału pytanie, czy można zgodnie z prawem utrzymać w mocy wobec osoby ubiegającej się o azyl środek detencyjny do celów jej wydalenia z terytorium Unii Europejskiej z powodu nielegalnego pobytu.

W ogłoszonym dzisiaj wyroku Trybunał stwierdził po pierwsze, że **osoba ubiegająca się o azyl ma prawo do pozostawania na terytorium państwa członkowskiego właściwego dla**

¹ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/115/WE z dnia 16 grudnia 2008 r. w sprawie wspólnych norm i procedur stosowanych przez państwa członkowskie w odniesieniu do powrotów nielegalnie przebywających obywateli państw trzecich (Dz.U. L 348, s. 98)

rozpatrzenia złożonego przez nią wniosku o udzielenie azylu przynajmniej do czasu, kiedy złożony przez nią wniosek zostanie oddalony w pierwszej instancji. W konsekwencji w okresie tym nie może być ona uważana za osobę nielegalnie przebywającą w tym państwie. Trybunał uszczegółowił w tym kontekście, że państwa członkowskie mogą nawet rozszerzyć zakres tego prawa, zezwalając osobie ubiegającej się o azyl na pozostanie na terytorium danego państwa członkowskiego do czasu wydania ostatecznej decyzji w przedmiocie złożonego przez nią wniosku.

Następnie Trybunał podkreślił, że do państw członkowskich należy obecnie określenie, z poszanowaniem zobowiązań ciążących na nich na mocy prawa międzynarodowego oraz prawa Unii, względów, dla których wobec osoby ubiegającej się o azyl może zostać zastosowany lub utrzymany w mocy środek detencyjny. W tym kontekście Trybunał zauważył, że w omawianej sprawie wobec M. Arslana zastosowano środek detencyjny ze względu na jego zachowanie wzbudzające obawę, że w braku zastosowania tego środka uciekłby on oraz ponieważ wydawało się, że wniosek o udzielenie azylu został przez niego złożony wyłącznie w celu opóźnienia, względnie uniemożliwienia wykonania decyzji o powrocie, której jest adresatem. Okoliczności te mogą więc rzeczywiście uzasadnić utrzymanie w mocy środka detencyjnego względem niego nawet po złożeniu wniosku o udzielenie azylu. Zastosowanie tego środka detencyjnego nie wynika bowiem ze złożenia wniosku o udzielenie azylu, lecz z okoliczności charakteryzujących indywidualne zachowanie tego wnioskodawcy przed oraz w momencie złożenia tego wniosku. Ponadto utrzymanie w mocy tego środka okazuje się w tych warunkach obiektywnie niezbędne, aby uniknąć sytuacji, w której zainteresowany uniknie definitywnie wydalenia z terytorium Unii i, w związku z tym, dla zagwarantowania skuteczności przepisów dotyczących powrotu nielegalnie przebywających osób.

W końcu Trybunał wyjaśnił, że sama okoliczność, iż osoba ubiegająca się o azyl w chwili złożenia przez siebie wniosku jest adresatem decyzji o powrocie i że jest względem niej stosowany środek detencyjny nie pozwala przypuszczać, że osoba ta złożyła ten wniosek jedynie w celu opóźnienia lub uniemożliwienia wykonania decyzji o powrocie. Ewentualne nadużycie związane ze złożeniem wniosku o udzielenie azylu musi być zatem badane w każdym przypadku indywidualnie. Organy krajowe muszą również ocenić, czy utrzymanie w mocy środka detencyjnego wobec osoby ubiegającej się o azyl jest obiektywnie niezbędne i proporcjonalne.

UWAGA: Odesłanie prejudycjalne pozwala sądom państw członkowskich, w ramach rozpatrywanego przez nie sporu, zwrócić się do Trybunału z pytaniem o wykładnię prawa Unii lub o ocenę ważności aktu Unii. Trybunał nie rozpoznaje sporu krajowego. Do sądu krajowego należy rozstrzygnięcie sprawy zgodnie z orzeczeniem Trybunału. Orzeczenie to wiąże w ten sam sposób inne sądy krajowe, które spotkają się z podobnym problemem.

Dokument nieoficjalny, sporządzony na użytek mediów, który nie wiąże Trybunału Sprawiedliwości.

[Pełny tekst](#) wyroku znajduje się na stronie internetowej CURIA w dniu ogłoszenia

Osoba odpowiedzialna za kontakty z mediami: Ireneusz Kolowca ☎ (+352) 4303 2793